

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: T. B., narozen „X“,
bytem „X“,
t. č. ve výkonu trestu ve Věznici Jiřice, Ruská cesta 404, 289 22 Jiřice,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2020, č. j. „X“,

takto:

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro soudní řízení **se zamítá.**
- II. Žaloba **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2020, č. j. „X“, jímž byla podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů zamítnuta jeho žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Žalobce současně navrhl, aby mu soud ustanovil právního zástupce.

Před vlastním projednáním věci je soud vždy povinen zkoumat, zda jsou splněny podmínky řízení a zda má žaloba všechny zákonem stanovené náležitosti k tomu, aby byla projednatelná. Ze žaloby je zřejmé, že se žalobce domáhá soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V takovém případě se soud musí primárně zabývat povahou napadeného rozhodnutí v tom směru, zda se nejedná o rozhodnutí, které by bylo z přezkumné činnosti soudu vyloučeno.

Při vyhodnocování existence překážek bránících věcnému projednání žaloby soud předně vycházel z § 5 s. ř. s., podle něhož platí, že „[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.“ Soudní ochrana ve správním soudnictví tedy nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Důvod nepřipustnosti návrhu obecně upravený v citovaném § 5 s. ř. s. je dále rozveden v § 68 písm. a) s. ř. s., podle kterého platí, že „[ž]aloba je nepřipustná také tehdy, nevyčerpal-li

žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.“

V daném případě soud shledal, že podaná žaloba směřuje proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo možné napadnout námitkami, o nichž přísluší rozhodnout České správě sociálního zabezpečení. Možnost podání námitek proti předmětnému rozhodnutí totiž žádný právní předpis nevyloučil a žalobce byl v rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2020 řádně poučen o přípustnosti podání námitek, lhůtě k jejich podání a místu, kam mají být námitky podány. Žalobce však možnost podání námitek proti zmíněnému rozhodnutí nevyužil, jak vyplývá z vyjádření žalované ze dne 17. 12. 2020 založeného na č. 1. 7 soudního spisu.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[p]odmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004-65, publ. pod č. 672/2005 Sb. NSS).

Vzhledem k tomu, že žalobce před podáním žaloby nevyčerpal námitky jako řádný opravný prostředek, který byl proti napadenému rozhodnutí přípustný, shledal soud žalobu nepřipustnou ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s., a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) téhož zákona odmítl.

K žalobcovu návrhu na ustanovení zástupce soud připomíná, že v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. je možné ustanovit zástupce pouze tehdy, jsou-li splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv. Tyto dvě podmínky musí být splněny kumulativně (současně). V případě žalobce však první podmínka není splněna, neboť u něj nejsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, když žaloba z důvodu nevyčerpání opravných prostředků ve správním řízení, které již nelze napravit, zjevně nemůže být úspěšná (srov. § 36 odst. 3 větu třetí s. ř. s.). Soud proto žalobcův návrh na ustanovení zástupce zamítl.

Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 24. února 2021

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
samosoudce